

Pe drumul Plevnei

George Coșbuc

Iar pe drumul care duce
de la Dunăre spre munte
Trec românii zi și noapte
către Plevna, merg și vin.
Vesele batalioane
Cu maiorii lor în frunte,
Șir de care cu provizii
Schilăviți în haine crunte
Scârțâit și chiu, și tropot
Pe-acel drum de oameni plin.

Într-acest pestriț amestec,
Scoborând pe dealuri, iată
Pe-un răzor s-oprise în cale
O bătrână și gema,
Cu desagii goi pe umeri,
Semn de-o cale-ndelungată.
Iar din văi, urcând alene
Se vedea venind o ceată
De drumeți din țara noastră
Și s-opriră lângă ea.

Bună calea, zise unul,
Inima vă fie bună,
Oameni buni! Dar unde mergeți?
De ne-ajută Dumnezeu,
Noi, la Plevna, maică dragă.
Tot la Plevna! Cum ne-adună!
Eu de-acolo viu. Băiatul
Mi-e în război acu de-o lună,
Și m-am dus să-mi văd băiatul
Că-i la Plevna și-i al meu.

Repede-mprejur se strânse
Ca prin farmec toată ceata
Ca să-ntrebe cum e Plevna?
Cum stau turcii-nchiși în ea?
Ce mai zice Carol-vodă,
Când o fi războiul gata?
Și-mbătată de potopul
Întrebărilor ea, biata,
Își ștergea cu palma ochii
Și plângând le tot spunea.

Dar în urmă, ei de grija
Noptii, ca să nu-i apuce:
Să rămâi în pace, maică,
Să te vadă Domnul sfânt.
Și grăbiți se ridicară
Toți de jos, făcându-și cruce.
Ea, cu ochii plini de plânset,
Privea gloata cum se duce,
Și-un pustiu simți împrejur-i
Și-ntunerice pe pământ.

Stete așa, mereu privindu-i
Și deodată-n fuga mare
Ea porni la deal, cu strigăt
Să s-oprească ceata-n loc.
Când ajunse-abia trăgându-și
Puțintica răsuflare:
Dragi creștini, voi unde mergeți?
Aveți milă și-ndurare,
Eu mă-ntorc cu voi acolo
la băiatul meu, în foc!

Dar ai fost! La Plevna, maică,
Toate-acum îți sunt știute,
Ți-ai văzut și tu băiatul,
Ce mai vrei să vezi acum?
Să te-ntorci, în sat acasă;
Ia-ți toiagul tău și du-te.
Noi suntem cu toții tineri
Zor avem și mergem iute,
Tu ești slabă și puțină
Și e mult de mers pe drum.

Ea-și întinse-atunci cu gemet
Mâinile, strigând cu jale:
Nu mă bateți cu nevrerea,
Că vă bate Dumnezeu!
Voi fugi cu voi alături,
Și de voi muri pe cale,
Tot atât! M-oi ști aproape
De băiat! În sat, acasă
E pustiu, că n-am pe nimeni!
Orice-o fi, mă duc și eu!